

KIEGÉSZÍTÉS A NYÁRÁDY ANDRÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA NEVELÉSI PROGRAMRÉSZÉHEZ

2009.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
Az iskola főbb jellemzői: • Személyi ellátottság minősége	A tantestület egésze – akkreditált képzések segítségével - elsajátítja és alkalmazza a kompetencia alapú és az IPR alapú fejlesztés eszköztárát és módszertani kultúráját. A tantestület egészére kiterjesztendő képzések segítségével, a hagyományos oktatási formából kilépve, a meglévő ismeretek tevékeny felhasználásával megszerezhető tudás elsajátításához olyan gondolkodási képességek továbbadására válnak alkalmassá, mint a problémamegoldó-gondolkodás, a kritikai gondolkodás, a logikus gondolkodás, analízis, szintetizálás, valamint további, a társadalmi integrációt segítő képességek. E képességek fejlesztése, készítse a pedagógusokat a megszokottól eltérő tanítás-tanulási folyamatok megvalósítására a pedagógiai kultúra átalakulására, melyeknek a tantestületbe újonnan belépő pedagógusnak is meg kell felelnie. A pedagógusoknak ismerniük kell és a gyakorlatban tudni alkalmazni az egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott módszereket, eszközöket, és tudatosan kell fejleszteniük a gyermekek társas kapcsolatait, egymást segítő közösségeit. Elvárás, hogy fejlesszék tudatosan a család és az iskola közötti kommunikációt, a családot mint partnert vonják be a gyermekkel kapcsolatos iskolai döntési folyamatokba, így szülők partnerré lesznek a nevelési folyamatban. Tantestületünk kellő szakmai kompetenciával és nyitottsággal áll a hosszú távú fejlesztések elé, mint innovátor forrás is.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
• Tanulói összetétel jellemzői	Iskolánkban a sajátos nevelési igényű, a tanulási és magatartási nehézségekkel küzdők és lemaradó tanulókat szakszerű fejlesztésben részesítjük. E segítséget eredményeként a sajátos nevelési igényű tanulók hosszú távon is érvényesíthető, teljes körű integrációjára törekszünk. A hátrányos helyzetű és a nem hátrányos helyzetű valamint a normál és az eltérő tantervű tanulócsoportok összeállításánál a következő esélyegyenlőségi szempontokat érvényesítjük: • iskolánk minden gyermek számára megfelelő pedagógiai feltételeket teremt képességei kibontakoztatásához • szegregációmentes oktatásszervezési keretek között folyik a nevelő, oktató munka, ami garancia arra, hogy az iskolánk minden szolgáltatása minden tanuló számára elérhető • a tanulók fejlődésének nyomon követésére épülő pedagógiai fejlesztés folyik, és a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésében elért eredmények mérése alapján történik az iskolai munka hatékonyságának megítélése Iskolánkban - a jogszabályoknak megfelelően- a osztályok kialakításánál a heterogén összetételt érvényesítjük (11/1994 (VI. 8.) MKM 39/D.§ (3), 39/E.§(1)). Ez azt jelenti: a tanulócsoportok kialakításánál arra törekszünk, hogy eltérő szocio-kultúrájú gyerekek kerüljenek egy tanulócsoportba/osztályba, mikro-csoportba (osztályon belüli csoportbontás esetén is).
• Tanulmányi mutatók	Tanulmányi indikátorként kiemelten, a következő szempontokat vesszük figyelembe: • az évfolyamvesztés nélküli továbbhaladás teljes körűségének elérése, • érettségig adó középiskolában való továbbtanulási arányok javulása, • hiányzások csökkenése, • 9. és 10. évfolyam eredményes elvégzése (után követés működtetése), • az országos kompetenciaméréseken elért eredmény javulása (a hasonló iskolákhoz viszonyítva).

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
Szakmai kapcsolatok	Pedagógiai gyakorlatunkban nagy hangsúlyt helyezünk az alábbi szakmai kapcsolat-viszonylatokra: - óvoda és alsós évfolyamokon tanítók kölcsönös kapcsolata (Együttműködési megállapodás alapján) - alsós évfolyamok és a felső tagozatban tanítók hospitálásra épülő kapcsolata - a tantestületen belüli fejlesztőkkel való folyamatos interaktív kapcsolat <u>Együttműködési megállapodás alapján</u> – településen belül és azon kívül - szakmai kapcsolattartást tart fenn az iskola a társadalmi környezetével: Szülői házzal Gyermejjóléti és családsegítő szolgálattal Szakmai és szakszolgálatokkal Középfokú oktatási intézményekkel Kisebbségi önkormányzattal Civil szervezetekkel Munkánkat segítő szakmai szervezetekkel: - Országos Oktatási Integrációs Hálózat (Együttműködési megállapodás alapján) - Pedagógiai Intézetek - A környező óvodákkal
Az iskolai klíma adottságai és fejlesztése: A nevelő-oktató munka körülményei és fejlesztése	A tantestület egészére vonatkozó elvárás, hogy alkalmasak legyenek az új pedagógiai eszközök, módszertani eljárások elsajátítása, ezek tanórai alkalmazása. Iskolánk pedagógiai gyakorlatában az alábbi, a kompetencia alapú oktatás bevezetésével kapcsolatos módszereket alkalmazza a tantestület: drámapedagógia (Dp.), kooperatív oktatás (Koop.), differenciálás (Diff.), IKT eszközökkel segített oktatás (IKT), egyéni fejlesztés. A naplókban a zárójelbe írt /zöld színnel/ rövidítéseket használjuk A komplex fejlesztő tevékenység során annak érvényesítése, hogy az épület, vagy terembeosztás egyetlen tanulócsoport hozzáférését se korlátozza. Erre az oktatás napi szervezése során gondot fordít az iskola vezetése.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
• Szemléltető eszközök	A taneszközök (tankönyvek, segédeszközök, demonstrációs és tanulói eszközök) területén annak az iskolavezetés és a pedagógusok általi biztosítása, hogy a tanulók szociális háttérétől függetlenül minden tanuló egyaránt hozzáférjen azok használatához. Iskolánkban már nem csak a frontális, tanári magyarázathoz szükséges eszközrendszer áll rendelkezésre, hanem jelen van az IPR pedagógiai szemléletének alapja az interaktív, foglalkoztató jellegű, differenciálásra, csoportmunkára, kooperativitásra épülő tanulás, és célunk az ehhez szükséges más taneszközök folyamatos beszerzése is. Technikai felszerelés területén az integrációs és kompetencia alapú fejlesztés eredményező programot bevezető iskolánk szem előtt tartja, hogy eszközei között olyanoknak is kell lennie, amelyek csak az iskolában érhetők el a hátrányos helyzetű tanulók számára és ezek használatát meg kell tanítania nekik. Kép- és hangrögzítő berendezések, számítógép és Internet, oktató programok, minden tanuló számára közvetlenül elérhető iskolánkban. Erre időbeni és szakmai segítséget is adunk minden tanuló számára. Iskolánkban a tanulói bútorzat esetében is hasonló a helyzet: az integrált nevelést és a kompetencia alapú fejlesztést segítő módszertani elemek variálható, flexibilis bútorzatot kívánnak, melyek pótlását folyamatosan biztosítjuk.
Belső emberi kapcsolatok jellemzői és lehetőségei	Segítségadás a pedagógusok, tanulók közötti együttműködéshez (kommunikációs készség fejlesztése, team-munkák szervezése). Határozott törekvés arra, hogy az intézményi döntéseknél lehetőleg minél többen legyenek érdekeltek (a közösség fegyelmező ereje, szakmai mag). Megkülönböztetett támogatás a pedagógiai fejlesztőknek. A team munkát végzők támogatása, biztatása (sikerdokumentumok). Az iskolavezetés érdekeltsége a pedagógus továbbképzésben, mint a fejlesztési stratégia része. A sikerekben való közös osztozás (bensőséges iskolai élet elérése).

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka: • Pedagógiai alapelvek	- A nevelőtestület szakmai műhelyként is működjön (korszerű tartalommal bíró projektek, fejlesztő programok kapcsán). - Iskolánk hozzájárul a tanuló személyiségének, képességeinek kibontakoztatásához, segíti a szellemi, testi fejlődésüket, az egészséges életmód kialakítását. - Tantestületünk azonosul az integrációs pedagógiai rendszer szellemiségével, elvárásaival. - Kialakítjuk az önálló ismeretszerzéshez, önművelődéshez és a továbbtanuláshoz szükséges képességeket, készségeket, melyekhez a kompetencia alapú fejlesztést használjuk. - Az osztályok kialakításánál figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, a tanulók egyéni képességeit, és ebből kiindulva határozzuk meg a differenciálást, a feldolgozás módját, és a tanítási módszereket (amennyiben az évfolyami létszám ezt lehetővé teszi és indokolja). - Az írás, olvasás, szövegszerkesztés, helyes beszédkészség fejlesztését fokozzuk minden tantárgy óráján (a legkorszerűbb lehetőségek felhasználásával is pl. IKT eszközök, oktatóprogramok). - Az emberismeret és önismereti képességek kialakításánál hozzájárulunk az identitástudat és a társas kapcsolat kialakításához. - Az iskola működése nem egyszerűsíthető le a tanítás-tanulás folyamatára. - A tanórán kívüli foglalkozások, a képességek fejlesztésén túl, jelentsenek sikerélményt a tanulóknak és legyenek örömforrások a tanuló és pedagógus számára. A nevelési és oktatási feladataink között hangsúlyt kap a szülőkkel való együttműködés és a tanulók felkészítése a családi életre.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása	
Pedagógiai értékek	- Másság kezelés (nemcsak a nemzeti hovatartozás szempontjából), - szociális érzékenység (erkölcs) - autonómia (diák önkormányzati szinten) - együttműködés (együttműködés képessége) - tolerancia - hiteles személyiség, igényesség - érzelmi stabilitás	- önkontroll - alkotó munka (a munka), alkalmazható tudás - önművelés, élethosszig tartó tanulás igénye - kommunikációs készségek - egyéni fejlesztés igénye - szociális magatartás, kreativitás
Pedagógiai célok	Az esélyegyenlőség megvalósulásának kritériumainak teljesülése fontos elv iskolánkban. - az értelem kiművelése - tanulási életprogram fejlődésének segítése (a tanulás gyakorlati értéke, a továbbtanulási szándék, az önfejlesztés igény, mint tanulási motívum) - az érzelmek fejlesztésének segítése (a szeretet, biztonság, elfogadás, elismerés, fontosságtudat a személyiség fejlesztése érdekében) - szakmai képzés alapozása - a tapasztalati (gyakorlatorientált) tanítás - Kompetencia alapú oktatás befogadtatása - Módszertani kultúra-váltás <u>Fogyatékkal élő tanulók fejlesztésére vonatkozó célrendszer:</u> - Tanulóink életvitele mindinkább az önállóságra törekedjen, fogyatékoságuk mértékéhez igazodó támogatással. Ennek érdekében a gyermekek önállósulási és öntevékenységi vágyának felkeltése beépül a mindennapi tevékenységünkbe. - A tanulók szociális kompetenciájának fejlesztését kiemelten kezeljük, hiszen a társadalmi értékrendek	- Az iskola nyújtotta élet- teret, igyekszünk olyan sokoldalú és sokrétű szocializációs közeggé alakítani, hogy a gyermekek eligazodása az őket körülvevő társadalomban minél kevesebb szorongással, frusztrációval járjon. - Kiemelten kezeljük a személyes kompetenciák, motívumok fejlesztését is, mely az eredményes szocializáció megfelelő önismeret, éntudat, reális énkép nélkül akadályokba ütközik. - A társadalmi hasznosság érdekében egyik legfontosabb célunk a munkára való nevelés. Törekszünk a hagyományos értékek megőrzésére és továbbvitelére, különösen a munka megbecsülésére, értékek képviselésére. - Nagy jelentőséget tulajdonítunk a testi-lelki egészségnevelésnek. Szeretnénk, ha tanítványaink sérüléseik ellenére érzelmileg kiegyensúlyozott, önmagukat elfogadó, önmegvalósítási lehetőségeiket kereső gyermekké, majd felnőtté válnának. - Az iskola értékrendszerének a gyermekek személyiségében való megjelenése több, egymással összefüggő célrendszer együtthatásának, az

	megismerésével, elfogadásával, az ezt segítő képességek kialakításával, a különböző tevékenységek gyakorlásával, szocializáltságukat segítjük.	iskolai élet egészének hatásaként kell, hogy érvényesüljön. Iskolánk befogadó és elfogadó szemléletet közvetítve az enyhén fogyatékos tanulók fokozott fejlesztését követő integrálásra törekszik.
--	--	---

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása	
Pedagógiai eszközök	A pedagógiai eszközök megválasztásánál az óvodai és iskolai élet közötti átmenet kezdeti szakaszán az alábbiak gyakorlati megvalósulását várjuk: - óvodai szokásrendszer továbbfejlesztése - tanulókhöz való személyes kötődés - közös tervezett és szervezett tevékenységek - szülő-pedagógus együttműködés, mint a gyermek iránti szeretethordozó <u>Az iskola nevelési eszközrendszere</u> - személyes és csoportos kommunikáció (egyéni és közösség hatás) - pszichológiai hatás (pozitív) - tesztek, korszerű mérőeszközök (iskolai klíma, a tanulók terhelése, pszichoszomatikus egészségi állapota és társas kapcsolataival összefüggésben) - modellnyújtás (a nevelők, szülők, művészek részéről – életpályák)	- a közoktatási törvénybeli jogok és köteleességek rendszere - az iskola megújult értékelési és ellenőrzési rendszere - a kulturális másság elismerése és vállalása (rendezvények) - a multimédia lehetőségei (oktató programok) - az iskola nyitottsága (kapcsolat más iskolákkal, hasonló tanulói összetételű iskolákkal, a társadalmi környezettel) - a módszerekben és tartalmakban megújuló tantárgyi rendszer személyiségformáló ereje - szülőkkel való kapcsolattartás formái - CKÖ-vel való együttműködés - Konzultációk az iskola segítő partnereivel

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
Az iskola pedagógiai működése	A pedagógiai programot olyan nevelőtestület valósítja meg, akik folyamatos szakmai megújulási igénye felkészültsége, hivatásszeretete, személyisége, garanciaként szolgált a tanulók, szülők, fenntartók, számára. Pedagógiai programcsomagunkon keresztül megvalósul a tanulók egyéni érdeklődésének és felkészültségének megfelelő differenciált foglalkozást, a lemaradó tanulók felzárkóztatását, a tehetségesek gyorsabb továbbhaladását, a komplex tanulási esélyegyenlőség. A pedagógiai működésünk, hosszú távon is, a tanulók másságot megismertető, megértető, tiszteletben tartó napi intézményi élet harmonikus pedagógus-diák, intézmény-fenntartó együttműködést eredményező kell, hogy legyen. Az iskola minden pedagógusa ezen elvekkel azonosulni tudó, valamint e szellemiséget tudja közvetíteni az iskolahasználók teljes körének.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása	
A személyiség-fejlesztéssel kapcsolatos feladatok: • Nevelők személyiség-fejlesztését segítő attitűdök	- a hatékonyabb nevelni tudás képességének elsajátítása - együttműködésre kész kapcsolat építése a tanulókkal, egymással, szülőkkel - a hagyományostól alaposabb, korszerűbb felkészülés a foglalkozásokra - a szeretet, törődés együttes megélése a mindennapi pedagógiai munka során - pedagógiai kihívásoknak való megfelelés - legyenek nyitottak az eredményességet növelő módszertani lehetőségek iránt - találják meg a fejlesztés speciális lehetőségeit	- töltsenek be a tanulói személyiségformálásban folyamatos fejlesztő funkciót - a team munka lélektani ereje - az intézményi pszichés légkör A pedagógus tudásával és példamutató életével ad maradandó értéket. A nevelőtestület tudjon azonosulni a fentiekben leírt – a klientúra elvárásaira épülő, követelményekkel.
• Tanulók személyiség-fejlesztése	Az iskolai élet kezdő szakaszát meghatározó jelentőségűnek tartjuk a gyermek személyiségének fejlődésében, intellektuális és erkölcsi-közösségi tulajdonságainak alakulásában, az intézményhez, társaihoz és önmagához fűződő viszonyának formálódásában. Az óvodai és az iskolai élet közötti átmenetet az első hetekben kötetlen napirenddel, közösségi élettel, különböző foglalkozási típusok alkalmazásával, játszva tanulással kompenzálja a tanítók közössége. Az óvodai szokásrendszer továbbfejlesztésével kívánjuk kialakítani a helyes napirendet, a felelőshálózatot és a közös tevékenység során formáljuk a közösségi szellemet, miközben az óvodai játékba integrált pedagógiai törekvéseit, céljait átvezetjük az iskolai élet gyermekbarát szabályrendszere szerinti működésbe. A szándékos nevelés, vagyis a tanulói személyiségfejlesztés a nevelő-oktató munka egészét magában foglaló pedagógiai tevékenység. Az iskolai nevelés feladatai az iskola élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden készítésében, valamennyi tantárgyban érvényesítendő, valamennyi tantervben megfogalmazandóak. A személyiségfejlesztés elsődleges feladata a fejlődés belső energiaforrásának, vagyis a kognitív motívumrendszer fejlődésének, fenntartásának, valamint a kognitív képességrendszer fejlődésének segítése. Ezen belül: • Az értelem kiművelése tanulási motívumok fejlesztése (megismerési vágy, felfedezési vágy, játékszeretet és az alkotóvágy, a tanulás gyakorlati értéke, továbbtanulási szándék, önfejlesztési igény) kognitív képességek fejlesztése, rendszerük kialakítása (információk feldolgozása, kezelése, vétele, közlése, szelekciója, értékelése, kódolása, átalakítása, létrehozása, tárolása, felhasználása)	

	• Segítő életmódra nevelés szociális kompetencia komponenskészletének gyarapítása, pozitív egyéni értékrend és képességrendszer kiépülése, kreativitás segítése. A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szocializáció alapvető szabályait, hogy megértsék a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét, jelentőségét. • Egészséges és kulturált életmódra nevelés személyes kompetencia (motívumrendszer, képességrendszer, világtudat, én-tudat) személyes motívumok fejlesztése (önkiszolgálási motívumok, önvédelmi motívumok, szuverenitás motívumai / szabadságvágy, önállósulási és öntevékenységi vágy / önértékelési motívumok / önbecsülés, önbizalom, ambíció) személyes képességek fejlesztése (önkiszolgáló képességek, önvédelmi képességek, szuverenitás képessége, ön-reflexív képességek) egyéni tudat fejlődésének segítése (természettudat, társadalomtudat, kognitív tudat, én-tudat) • A szakmai képzés alapozása gondolkodóképesség fejlesztése (tapasztalati, értelmező) tevékenység-gondozás (a differenciálás formális eszközei, szervezeti lehetőségei, korszerű differenciálási módok) <u>gyakorlatban érvényesítendő személyiségfejlesztő eszközök:</u> - pszichológia a nevelésben - mentálhigiénés és a pedagógiai célok egysége - a csoportdinamikai történések - mentálhigiénés konzultációk - a pedagógusok mentálhigiéné (önsegítő-támogató csoport) - a személyes fejlődést segítő beszélgetés (interjú) - empátia és –kommunikáció fejlesztés a pedagógusok számára - a tanulók szociális képességeit fejlesztő csoportmódszerek és programok
--	--

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység, mint másság kezelés	Az iskolákban tanuló halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya indokolja, hogy a pedagógusok fokozott türelemmel, nagyfokú empátiával kezeljék a zaklatott családi háttérű gyermekeket. A testület rendelkeznie kell olyan tudás és készségkészlettel, melyekkel az egyéni rendellenességeket is kezelni tudják. Továbbképzésekkel igyekezzenek ezen pedagógiai terület értőbb kezelését elérni. <u>A beilleszkedési és magatartási nehézségek kezelésének lehetőségei,</u> melyek a tantestület teljes nevelő-oktató munkájában meg kell, hogy nyilvánuljanak: • a pedagógusok és tanulók közötti kölcsönös tisztelet fejlesztése, mely a fegyelem elfogadására, betartására készíteti a tanulót • rendszeret, önfegyelmet követése a tanuló és pedagógus által is • fegyelem, következetesség és türelem a nevelésben • a gyermek képességfejlődéséhez tervezett követelmények • a zavart kompenzáló inger-gazdag környezet teremtése, mely biztonságérzetet nyújt • a szülői ház (bármilyen is az) és az iskola együttműködése • az impulzivitás és kontrollja (a nevelő értékelő jellegű visszajelzése a tanuló normatartó magatartása érdekében, közös normatartás a tanulóval) • morális szabályozás és megerősítés a nevelésben (a megerősítés, jutalmazó környezet, helyes viselkedésre motiválás, a kontroll megerősítése és belsővé válása) • követelés, kontroll, tekintély (viselkedésirányító normarendszer kialakítása, megértő-találékony- határozott nevelői magatartás, a gyermek „nevelt” státusz igénye, gyermeki igény a fejlődésre) • akarat és jellem (gyermek-felnőtt együttműködési szint, szocializációs szint, akarat-vágyak- szükségletek- érzelmek együtthatása, megszerettetni azt a célt, amit a gyermekkel el akarunk érni) • figyelem és motiváció normakövetés, önkontroll (a gyermek maga akarja a jót, a gyermek tudja, hogy mire motivált) • rend, szokás, szabály (emberi szükséglet, biztonságérzet, következetesség, változni-változtatni akarás, határozottság – szeretet ereje, fegyelemre nevelés – gyermekszerep) • fegyelemre nevelés (a kritikus pszichikus periódus időszak megtalálása a tanulóban, a fejlesztésre alkalmas attitűdök észlelése, felelősségvállalás – belső önkontrollra készítés, fegyelem gyakoroltatása, pozitív érzelmekkel kötődés az iskolához)

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenység	iskolai nevelő-oktató munka fontos területe a tehetséggondozás, mely céltudatos nevelésen alapuló tehetség-felismerést és tehetségnevelést foglal magában. <u>A segítő tevékenység legfontosabb elemei</u> (melyek egyben elvárások a tantestület minden tagjától): - korai azonosítás és prognózis (a tehetség felismerése a jellemző tulajdonságokon keresztül, az ismeretszerzés jellemzői által, motiváltságuk által, kreativitásukon keresztül, szociális viselkedésük megnyilvánulásai segítségével, a tanulók adottságainak és képességeinek felismerése) - esélyegyenlőség biztosítása (kedvező helyzetek, adottságok, lehetőségek minden tanuló számára) - a tehetségek speciális nevelése heterogén tanulói közegben (differenciált nevelés, a megmérettetés természetes igényé fejlesztése, önismereti készségfejlesztés) - tehetségmentés és tehetségnevelés (a hátrányos helyzetű tanulók tehetségsírái iránti érzékeny pedagógia, az iskolai klíma motiváló ereje, a nevelők toleráns magatartása és pedagógusi lelkiismerete, a törődés magas szintű művelése, másság-kezelés a minősége, a fejlesztés optimális feltételeinek biztosítása) <u>A tehetségnevelés lehetőségei:</u> • a törzsanyag és a kiegészítő tananyag differenciálása • az órarenden kívüli foglalkozások (szakkörök, vetélkedők, művészeti, technikai és kulturális jellegű tevékenységek) • külön feladatokkal való ellátás, teljesítménynövelés • korszerű tanulásszervezés a tanulási időben • a család potenciális tehetségfejlesztő hatása (a szülők tevékenységszervező magatartása), • a tanulók képességének és tehetségének folyamatos segítése Az iskola szervezeti rendje (SzMSz), helyzete, gazdasági feltételei, szakos-ellátottsága, a pedagógusok képzettségi szintje, lehetővé kell, hogy tegyék a tanulók adottságaiból induló tehetségfejlesztő pedagógiai munkát.

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
A gyermek- és ifjúságvédelem mel kapcsolatos feladatok	Az iskola gyermekvédelmi „eszköze” a fegyelemre, fegyelmezett személyiségre nevelés. Ennek a napi munkában a következő lehetőségek formájában jelenik meg: - kiépíteni a tanulóknál az önmagukkal való helyes viszonyt - tervszerűvé, tudatossá kell, hogy váljék a tanulóknál az önuralom - annak elfogadtatása a tanulókkal, hogy fegyelem nélkül nincs termelőmunka, alkotó tevékenység nélkül nem jön létre közösség és társadalom sem - célszerű motivációval a munkavégzésre készítettség kialakítása a tanulóban - a tanuló fejlődésének önmagához viszonyítása, normakövető magatartás a pedagógus részéről is az iskola pozitív környezeti hatások megerősítésével, a negatívak lebontásával, kulturális környezet biztosításával motiválja a fegyelem kialakulását
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk	A hátrányok enyhítését iskolánk az esélyegyenlőség feltételeinek megfelelésével biztosítja. Az iskolákban a pedagógusok a megvalósuló tervszerű nevelő-oktató munkával, a Pedagógiai Program megvalósításával, komplex módon igyekeznek kompenzálni a szociális hátrányok többségét. A hátránykompenzációban elsődlegesnek tekintjük a tanulási hátrányok mérséklését/megszüntetését. Ennek érdekében az esélyegyenlőségi elemek érvényesülését teljes iskolai szervezeti szinten biztosítjuk. Anyagi hátrányok kezelésére vonatkozó iskolai törekvések: • tanszer- és tankönyvellátás költségeihez való hozzájárulás • jutalmazás (a lehető legtöbb jutalmazási lehetőség kihasználása) Kulturális hátrányok kezelésének nevelői tevékenységformái iskolánkban: • a tanulók indulási hátrányainak kezelése (szintfelmérés, a fejlesztés tervezése, pedagógiai asszisztens alkalmazása) • intelligencia struktúra felmérése (kommunikáció, feladatteljesítés, szabadidős lekööttség, gyermekmunkák elemzése) • a munka- és gondolkodási stílus formálása (időszerű lehetőségekből kiindulva, kreativitás teremtő attitűdök, hozzáadott érték észlelése, mérése, értékelése) • beilleszkedési lehetőségek teremtése (modellezés, élethelyzetek)

Kiegészítésre szoruló programrész	Tartalmi kiegészítés leírása
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségi ztosí-tási rendszere	Ellenőrzési rendszer (kiegészítés) Az ellenőrzés formái: óraellenőrzés, foglalkozások ellenőrzése, beszámoltatás, eredményvizsgálatok, felmérések, a kompetencia alapú fejlesztés dokumentumai, helyszíni ellenőrzések. Az ellenőrzés tapasztalatairól az intézmény vezetője félévente, feljegyzést készít. Mérési rendszer (kiegészítés) DIFER mérőanyaggal az 1. osztályosok mérése tanév elején, tanulói, pedagógusi, szülői elégedettség mérés 2 évenként <u>A pedagógiai hozzáadott érték mérésének területei a végzős tanulók esetén:</u> Szocializáció, műveltségbeli tudás és alkalmazás, kommunikáció, jogkövető magatartás továbbtanulás (tanulókövetés), tanulmányi ösztöndíjra pályázás <u>A hozzáadott érték mérésének eszközei:</u> A szülők körében végzendő elégedettségi mérések szempontrendszerében kiemelt kezelendő területek: • Az óvodából iskolába való átmenet segítése • A gyermek képességeinek kibontakoztatása • A különböző adottságú gyerekek egy csoportban történő (integrált) nevelése, oktatása • A pedagógusok és a szülői ház együttműködése a gyermek fejlődését segítő értékelési formák működtetésében • Segítség a gyerek tanulási problémáinak megoldásához • Közösségépítő programok • Az iskolában alkalmazott nevelési, oktatási módszerek • A tanórán kívüli foglalkozások választéka • A különböző népcsoportok kultúrájának megismertetése • A továbbtanulásra való felkészítés Értékelési rendszer(kiegészítés) A nevelési eredményeknek a tanuló szocio - kulturális minőségében maradandó, pozitív változásokat tartjuk. Nevelési eredménynek tartjuk a nevelési rendszer pedagógiai állapotának kedvező változásait is. A nevelés eredményének értékelése szükségletekre épül: tevékenység szükséglet, önfejlesztés szükséglet, közösség iránti szükséglet

	<u>Külső értékelési rendszer</u> A tanuló személyisége neveltségi színvonalának feltárására az iskola szakértők bevonásával az alábbi eredményességi vizsgálatokon keresztül értékeli az intézményben folyó nevelő-oktató munkát: • Tevékenységvizsgálatok (tanulás, munka, esztétikai, társas, közösségi-közéleti tevékenység, játék, sport) Vizsgálendő a tevékenységek eredménye és teljesítménye (tanórán, óráközi szünetekben, iskolán kívüli foglalkozásokon, természetes vagy pedagógiai szándékkal létrehozott helyzetekben) A teljesítmény minőségi elemzésére alkalmas, ismételhető technika a differenciált összteljesítmény vizsgálat (a gyakorlatban rendszeresen alkalmazott nevelői teljesítményvizsgálat) A tevékenység végrehajtásának, a teljesítmény létrehozásának a módjára irányuló vizsgálatok: megfigyelés, tanulói produktumok elemzése, beszélgetés, tervszerűség a munkaműveletek egymásutánosságában. • Kompetencia alapú országos mérésben való rendszeres részvétel • Az erkölcsi tudat szintjének feltárására irányuló vizsgálatok (erkölcsi fogalmak, fogalomalkotás, normák belátása, elfogadása, morális gondolkodás fejlettsége, értékorientációs vizsgálatok) (Szakemberek segítségével tervezett értékelés.) • Erkölcsi tulajdonság-, készség-, képesség- és beállítódás vizsgálatok (Közösen szakemberekkel) • Motívumvizsgálatok (Team munkalehetőség a tantestület részére) • Életmódvizsgálatok (Időmérleg készítése a tanulók napi, heti tevékenységéről, a tevékenységi formák arányának elemzése, a kötelező és önkéntes részvétel arányának megállapítása, a tanulók életmódjának vizsgálata életkörülményeibe beágyazottan.) • Tanulói közösségek neveltségi szintjének feltárása (Tevékenységi rendszerükben, komplex szerkezetükben, kapcsolataikban.) Az értékelési rendszer operatív irányítása, az összegző beszámoló elkészítése (a megfelelő dokumentumok alapján), az igazgató és helyettesének feladata. A nevelő-oktató munka teljes egészét átfogó vizsgálati rendszer összegzése az iskolahasználók minden rétege számára világos, áttekinthető és hiteles dokumentációként kell, hogy szolgáljon.
--	--

A belső értékelés rendszere(kiegészítés)

Teljesítendő alapelvek:

- Iskolánk, felmenő rendszerben alkalmazza a szöveges értékelést, melyet fejlesztési terv és napló alapján készítenek el a pedagógusok.
- Az értékelési dokumentálás archiválása tanulói portfólió-dossziékban történik.
- Az értékelés legyen személyre szóló, átfogó, személyiségfejlesztő.
- Legyen objektív. Feltétele: konkrét feladat meghatározás, követelményrendszer előzetes ismerete.
- Egységes követelményrendszer alapján történjen, amelyet mindenki egyformán értelmez.
- Ezek együtt biztosítják, hogy igazságos legyen.

A követelmények megjelenése:

- szabályzatok: központiak és helyiek (pl.: SZMSZ, Éves munkaterv, NAT, Házirend)
- Pedagógiai Program
- a szülőknek és a diákoknak szóló ismertetés a követelményrendszerről

Nyitottsága:

- ezek az igazgatóhelyettesi irodában hozzáférhetőek legyenek mindenki számára,
- a szülői értekezleteken,
- propagandaanyagokon, pl.: szórólapok, iskolaújság
- diák önkormányzati fórumokon

Esélyegyenlőséget biztosító és követendő elvek a tanulói értékelés során:

- Az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességével.
- A tanulók közötti sokféleséget tekintve, azok nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre.
- A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását kell, hogy jelentse iskolánkban is.
- Építünk a tanulók előzetes tudására, annak gyengébb és erősebb területeire.
- Építünk a tanuló igényeire, törekvéseire, érdeklődésére.
- Fejlesztő munkánkhoz feltárjuk személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.
- Tantestületünk azonosult azzal az alapelvvel, hogy a nevelés és oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt jelenti, hogy igazodik ahhoz a közegethez, amelynek a gyermek részese.

- Kiscsoportban differenciáltan is, heterogén csoportban, illetve egyénileg is történjen a fejlesztés.

❖ A tanulási kudarcot megelőző tanuló felzárkóztatását segítő program alapelvei	- A fejlesztő pedagógiai munkát megfelelő képzettségű pedagógus is végezze - A felzárkóztatás szocializációs közegének motiváló erővé tétele. - A fejlesztés, ha szükséges, az iskoláskor előtti képességfejlődés területére is terjedjen ki. - Fejlesztés a tanulók egyéni indulási / előfeltétel tudására alapozottan. - A kommunikáció gazdag eszközkészletének megismertetésére alapozott fejlesztés. - A tanulás technikájának tanítása. - A késleltetett számonkérés, mint motivációs eszköz, alkalmazása. ❖
❖ A nevelési-oktatási program végrehajtását segítő eszközfejlesztés kritériumai	- Biztosított legyen az interkulturális oktatás eszközkészlete. - A speciális fejlesztést segítő eszközök ismerete, nyilvántartása, tervezése. - Az eszközfejlesztés és a Pedagógiai program kompatibilitása. - Forrásteremtő stratégiai tervezés. - Az eszközfejlesztés célozza az intézményi klíma fejlesztését is. - A fejlesztési terv tartalmazzon korszerű eszközöket, melyek az oktatás modernizációját, a minőségfejlesztést segítik. - A fejlesztés ütemezésében érezzenek elsődlegességet a kiemelt célok teljesülését segítő eszközök (kompetencia alapú fejlesztés eszközkészlete). - Iskolánk folyamatosan bevezeti a kompetencia alapú fejlesztés tanulói és tanári eszközkészletét. ❖ retnénk, ha az iskolákban folyó élet a társadalmi integrációt segítően formálná, alakítaná környezetünket is. • <u>Tanulói részvétel az együttműködésben:</u> Intézményünkben heterogén összetételű diákönkormányzat működik, mely önkéntességen alapul, vezetőségét demokratikusan választják, felelősi rendszert működtet. <u>Területei:</u> tanulmányi munka, kulturális munka, sporttevékenység, egészségügyi és környezetvédelmi munka, ügyeleti és fegyelmi munka. <u>A felelősök feladata, jogköre:</u> - A tanulók igényeinek összegyűjtése, egyeztetése az iskola igazgatójával. Részt vesznek a szervezésben, értékelik a megvalósítást, közreműködnek a részvételi demokrácia fejlesztésében. <u>Információcsere fórumai az iskolában:</u> - programegyeztetés (tanév elején, esetenként) - osztályfőnöki órák

A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködési formái, a továbbfejlés lehetőségei	<u>Diákpanaszok kezelése:</u> - lehetőség van a tanulók őszinte megnyilvánulására, a sérelmek kivizsgálására, orvoslására (diákszervezet vezetőségének patronálója, osztályfőnök, igazgató) <u>A fegyelmi vétség kezelésének fóruma</u> a fegyelmi tárgyalás, melyen a bizottságban a felnőtt tagok mellett a tanulók képviselői is részt vesznek. <u>Véleménynyilvánítás lehetősége:</u> - <i>pedagógiai munkára:</i> A tanulók a tanév első tanítási óráján tehetik meg a tantárgy tanulással, tanításával kapcsolatos igényeiket, elvárásait, javaslatait. - <i>diákvezetőkre:</i> A diák-önkormányzati vezetőket évente választják a tanulók, munkájukról véleményt nyilvánítanak. - <i>tanulókra:</i> A tanulótársak véleményt mondanak a havonkénti magatartás és szorgalom értékelésekor. <u>Partneri viszony építése a szülőkkel, gyermekeik együttnevelése érdekében</u> Az iskola gyermekeinek nevelésében a család és az iskola feladatmegosztáson alapuló stratégiáját tervezzük. Az iskolánk segítséget nyújt abban, hogy másfajta szocializációs mintákat nyújtva újabb felnőtt modelleket jelenítsünk meg és osztozzunk a szülő felelősségében. Az együttműködés alapcélja, hogy az iskola segítségével munkaképes, a társadalomba beilleszkedni képes felnőtté váljanak, válhassanak iskolánk gyermekei. • <u>Szülői részvétel az együttműködésben:</u> Szülői értekezlet, ill. fórum (2-3 alkalommal) Szülői fogadónap Nyílt tanítási nap Bekapcsolódás iskolai életbe: speciális programok szervezése: szakemberek bevonása a tanítási órákra (eü. dolgozó, szülői kiselőadás, polgárőr előadás, pszichológus közreműködése osztályfőnöki órákon), kiránduláson gyermekkíséret, részvétel a rendezvények lebonyolításában, felügyelet az önkéntes munkánál, közös és egymástól tanulás. <u>tanulói, szülői együttműködés fejlesztési lehetőségei:</u> • tanulói öntevékenység kiszélesítése (iskolarádió, diákújságírás, rendezvényszervezés, közérzet mérésbe való bevonás, jog-kötelesség összhang gyakorlata) • szülői kapcsolatépítés (véleménykérés, szülői értekezletek szervezése, értékelési fórumok, gyakoribb családlátogatás, iskolai programokba való bevonás, szülői fórum program, információáramlás korszerűsítése cselekvési lehetőségek keresése) • képviseleti demokrácia gyakorlatorientált kiépítése <i>Vezetői stratégiai követelmények:</i> Szervezetfejlesztés, tartalmi megújulás, vezetői szellemiség megújulása. A minőségfejlesztés során teljesülő innovációs folyamatok vezetői stratégiái: – Ösztönzőkkel erősített motiváció (hatáskörbővítés - középvezetők körében, erőfeszítésekre sarkalló feladatok a projekt munka során).
--	---

A nevelési folyamatok sikerességének feltételei	– Önállóság, személyes hatáskör adta lehetőségek (projekttervek, pályázatok írása, megvalósítása, rendezvények szervezése). – Hatékony versenyhelyzet teremtése (tanulói, nevelői pályáztatás, csoport és team munka, programmegvalósító munka). – A személyes és szakmai ellenőrzés technikájának kiépítése (ellenőrzési tervek, munkaköri leírások, fejlesztések leírása, dokumentálás) <i>Pedagógusok iránti elvárás, hogy rendelkezzenek az alábbi kompetenciákkal:</i> • a csoportvezetés és csoportalkotás képessége • a szakmai alázat és elkötelezettség az integráció és fejlesztés mellett • a szociális érzékenység • a döntésképesség • előítélet-mentesség • Igényesség önmaguk és a teljes csapat munkája iránt • Elhivatottság vezérelte team és csapatmunka • Teljesítmény-centrikus munkakapcsolat • Elkötelezettség az iskola programja iránt (mérés, értékelés, minőségfejlesztés iránt) • Szakmai erőfeszítésekre késztettség • Szakmaiságon alapuló együttműködés • Partnerkapcsolatra készség az iskolahasználók teljes körével • Közösségi mentálhigiéné fejlesztésére irányuló pedagógiai tevékenység • A klientúra elvárásainak megfelelő nevelő-oktató munkára készség <i>A tanulói státusz rangja</i> (szocializáció) A Nevelési programunk – tanulói neveltségi szintre vonatkozó - minőségfejlesztési stratégiai keretek közötti megvalósulásának elvárt eredményei (tanulóink többségénél, iskolai környezetben kontrollálva) a felső tagozat végére: • Idegen környezetben is a helyzetnek megfelelően kommunikáljanak (versenyek, üdülés, színház- és múzeumlátogatás, városnézés, továbbtanulás). • Az intézménybe érkező idegennel udvariasak, segítőkészek legyenek. • Társaikkal, a felnőttekkel igyekezzenek öszinteséggel és hitelességgel kommunikálni, kooperatív viselkedést tanúsítani. • Válgják természetes igényükké az integratív intézményi élet. • Ne tűrjék a kiabálást, az agresszív hangnemet és ők is igyekezzenek azt kerülni. • Viszonyozzák érzékenyen a segítőkészséget, a megérteni akarást, az együttérzést. • Empátia készségük, a másság elfogadása legyen természetes számukra. • A követelés, a teljesítmények iránti attitűdjeik pszichés énjük jó irányú fejlődést mutassanak • Érzékenység és nyitottság a társadalmi integráció folyamatának teljesülése tekintetében.
---	--

IPR SZERVEZETI ÖSSZEFOGLALÓ: TEVÉKENYSÉG és DOKUMENTÁLÁSA

A projektben dolgozó neve	Projektbeli feladata, elvárt tevékenység	Dokumentum, mellyel igazolódik a tevékenység	A tevékenység igazolója, ellenőrzője
Menedzsment			
Molnárné Orosz Andrea	szakmai vezető, intézményvezető h.	szakmai dokumentumok, munkanapló, jelenléti ívek a projekt pénzügyi dokumentációi,	projektvezető
Nagy Tamás	projektvezető intézményvezető	projekt előrehaladási jelentések, munkanapló, jelenléti ívek ,a projekt pénzügyi dokumentációi,	Intézményvezető, OKMT, OOIH (teljes projektre vonatkozóan)
Fejlesztő mikro csoportok tagjai			
1.cs. Őszné Huszti Éva Lagzi- Kovácsné Csóra Mónika	1.cs. Óvoda-iskola átmenetet segítő csoport	csoportfoglalkozási jegyzőkönyvek, osztálynaplók, kommunikációs feljegyzések, óravázlatok, jelenléti ívek, t tanmenet,	szakmai vezető, projektvezető, külső szakértő
2.cs. Biró Zoltán Kelemen Pálné Vargáné Simkó Anna Fábiánné Schvirján Mária Reha Viktória	2.cs. IKCS		
3.cs. Simonné Gilányi Valéria Telekiné Szepesi Mária Fülpes László Kun Ilona	3.cs. Pályaválasztási munkacsoport		
4.cs. Andóné Szepesi Krisztina Kukoróné Bihari Aranka Sliz Andrásné	4.cs.Módszertani munkacsoport		

Hospitálást kiajánlók			
Munkacsoportonként minden tag	kipróbált és begyakorlott módszerek megmutatása a szakmai partner intézmények pedagógusai számára, a tantestületen belül	óravázlat, jelenléti ívek, értékelő ívek	szakmai vezető, projektvezető,

A menedzsment tagjai a mindenkori iskolavezetésből kerülnek ki (igazgató, igazgatóhelyettes)

A fejlesztő csoportok és azok tagjai változhatnak az egyes tanévekben.

FELSŐNYÁRÁD, 2009. november 14.

A pedagógiai program módosítását megismerte véleményezte és elfogadta:

A tantestület 2010. január 19- én megtartott értekezletén.

a tantestület képviselőjében

A szülői munkaközösség 2010. január 19 –én megtartott ülésén.

a szülői munkaközösség elnöke

A diákönkormányzat 2010. január 19 - én megtartott ülésén.

a diákönkormányzatot patronáló tanár